

รูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน
โรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
Academic Management Model Based on Stakeholders Engagement
for Enhancing Student Quality: Pathumratpittayakom School
under the Secondary Educational Service Area Office Roi-Et

ไพรวลัย สมภูงา¹

Praiwan Sompooonga¹

Received: November 20, 2025 | Revised: February 6, 2026 | Accepted: February 17, 2026 | Online: April 30, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสีย 2) สร้างและตรวจสอบรูปแบบ 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบ และ 4) ประเมินรูปแบบ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบการวิจัยและพัฒนา ประกอบด้วย ระยะที่ 1 ศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสีย ด้วยแบบสอบถาม (IOC=0.60-1.00, ค่าความเชื่อมั่น 0.984 และ 0.982) กับกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม จำนวน 349 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงบรรยายและ PNI_{Modified} ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบด้วยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิโดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างแล้ววิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบของรูปแบบโดยใช้แบบตรวจสอบรูปแบบ (IOC=0.80-1.00) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงบรรยาย ระยะที่ 3 การใช้รูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียนในการบริหารงานในสถานศึกษาและศึกษาความพึงพอใจ ด้วยแบบสอบถาม (IOC=0.80-1.00, ค่าความเชื่อมั่น 0.984) กับกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม จำนวน 349 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงบรรยาย และระยะที่ 4 ประเมินรูปแบบ ด้วยแบบประเมินรูปแบบ (IOC=0.80-1.00, ค่าความเชื่อมั่น 0.968) กับกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม จำนวน 349 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงบรรยาย

ผลการวิจัย พบว่า 1) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในงานวิชาการ 2) รูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย ชื่อรูปแบบ หลักการและแนวคิด วัตถุประสงค์ กระบวนการ ผลลัพธ์ และเงื่อนไขของการนำรูปแบบไปใช้ โดยรูปแบบมีผลการตรวจสอบรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด 3) คุณภาพผู้เรียนมีผลการประเมินสูงกว่าผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา และความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อรูปแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด 4) รูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน มีความเหมาะสมความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสีย, ผู้มีส่วนได้เสีย, รูปแบบการบริหาร, คุณภาพผู้เรียน, โรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม

¹ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด, ร้อยเอ็ด 45000.

School Director of Pathumratpittayakom School, The Secondary Educational Service Area Office Roi-Et, Roi-Et 45000, Thailand.

Corresponding author; e-Mail: praisom3@gmail.com¹

ABSTRACT

The purposes of this research were: (1) to examine the priority needs for academic management based on stakeholder perspectives; (2) to develop and validate an academic management model based on stakeholder involvement; (3) to investigate the results of implementing the model at Pathumratpittayakom School; and (4) to evaluate the effectiveness of the model. The study employed a Research and Development (R&D) design consisting of four phases. Phase 1 involved identifying the Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) through questionnaires administered to 349 participants (IOC=0.60-1.00, Reliability=0.984 and 0.982). Phase 2 focused on developing the model via semi-structured interviews with experts (IOC=0.80-1.00), followed by content analysis and expert validation. Phase 3 involved implementing the model to enhance student quality and assessing stakeholder satisfaction using questionnaires (IOC=0.80-1.00, Reliability=0.984). Phase 4 evaluated the model's overall effectiveness using questionnaires (IOC=0.80-1.00, Reliability=0.968).

The research results indicated that: (1) the highest priority need for academic management was academic participation; (2) the developed academic management model consists of six components: Model Name, Principles and Concepts, Objectives, Process, Results, and Conditions for Implementation. The model was rated at the highest quality level; (3) following implementation, student quality exceeded the school's self-assessment targets, and stakeholder satisfaction was at the highest level; and (4) the overall effectiveness of the model in terms of propriety, feasibility, and utility was rated at the highest level.

Keywords: Academic management based on stakeholders, Stakeholder engagement, Academic management model, Student quality, Pathumratpittayakom school

บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยให้เป็นประเทศที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 การพัฒนาประเทศอย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความมั่นคงเพื่อรักษาความสงบภายในประเทศ รวมถึงการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ควบคู่ไปกับการสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยมุ่งพัฒนาขีดความสามารถของประเทศให้พร้อมรองรับการเติบโตในระยะยาวอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มุ่งพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพ มีทักษะและความสามารถที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศก็มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพื่อให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลก การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำรวมทั้งสร้างความเป็นธรรมในทุกด้าน ส่งเสริมการเติบโตบนพื้นฐานของคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีความยั่งยืน ตลอดจนปรับสมดุลให้เหมาะสมต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ และสุดท้ายคือการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใสและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับ มนตรา พิกมกล (2564) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นการกำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพจะสามารถวางแผน จัดสรรทรัพยากร และสร้างระบบสนับสนุนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ การบริหารที่ดีช่วยสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัยและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจในการแสวงหาความรู้ มีการกำหนดมาตรฐานทางวิชาการที่ชัดเจน และยังคงสอดคล้องกับ พัทธกะ เอ็นดู (2564) กล่าวว่า ในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้นั้น ต้องอาศัยหัวใจหลักที่สำคัญของการจัดการศึกษานั้น คือ การบริหารวิชาการเนื่องจากเกี่ยวข้องโดยตรงกับการวางแผน ดำเนินงาน และประเมินผลด้านการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตร

และมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด การบริหารวิชาการที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างรอบด้าน นอกจากนี้ ประเวศ เวชชะ และคณะ (2565) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษายังต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครอง ชุมชน หรือหน่วยงานภายนอก เพื่อสร้างเครือข่ายสนับสนุนการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทั้งด้านวิชาการ คุณธรรม จริยธรรม และทักษะชีวิต ผู้มีส่วนได้เสียเป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีบทบาทผลประโยชน์ หรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานขององค์กรหรือโครงการต่าง ๆ การให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้เสียมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร

ในปีการศึกษา 2566 โรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคมได้สรุปผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียนพบว่า ตัวชี้วัดความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ตัวชี้วัดความสามารถในการสร้างนวัตกรรม ตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา และตัวชี้วัดสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม ไม่เป็นไปตามค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ โรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคมจึงได้กำหนดกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานอย่างมีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์คุณภาพมาตรฐานสากล พัฒนา ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามเกณฑ์มาตรฐานสากล เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทางการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ในทุกมิติ โดยมีเป้าประสงค์ในการพัฒนาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามหลักธรรมาภิบาล และเสริมสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มุ่งผลสัมฤทธิ์ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศาสตร์พระราชา เพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และมีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ใช้การมีส่วนร่วมของชุมชน ภาคีเครือข่ายการศึกษาและโรงเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาการบริหารวิชาการที่เป็นหัวใจหลักของการจัดการศึกษา และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียกับบริบทต่างๆ ของสถานศึกษา ที่สามารถร่วมกันพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนเก่ง คนดี สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีความรู้และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ผ่านการศึกษาที่มีคุณภาพและสร้างโอกาสทางการศึกษาด้วยความเสมอภาค โดยผู้วิจัยต้องการศึกษารูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เพื่อพัฒนาการบริหารวิชาการและการนำรูปแบบที่ผ่านการพัฒนาและประเมินคุณภาพไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อองค์กร ผ่านกระบวนการสร้างและพัฒนารูปแบบที่สอดคล้องกับแนวคิดของ Willer (1986) ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญและจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยประกอบด้วยขั้นตอนหลัก คือ ขั้นตอนการสร้างรูปแบบ เป็นการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างละเอียด เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดและพัฒนาเป็นรูปแบบที่เหมาะสม โดยต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบต่างๆ ของรูปแบบและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้นให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขั้นตอนการหาความเที่ยงตรงของรูปแบบ เป็นการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นก่อนนำไปใช้จริง

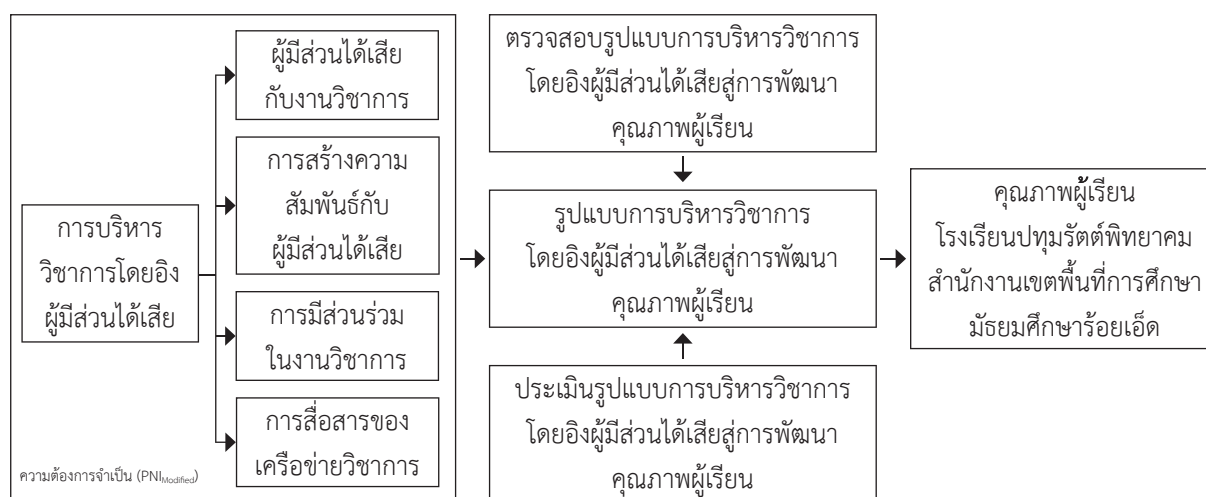
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสีย โรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน ในบริบทของโรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
4. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหลักการและแนวคิดการบริหารโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียและแนวคิดการบริหารวิชาการของ Bryson (2004); Freeman (1984); Arnold & Wade (2015); McKinney & Smith (2017); Kessler & Dewing (2014); Li & Ma (2019); Bouliane & Hirst (2016); Friedmann & Miles (2018); Gandonou et al. (2019); ชีระ รุญเจริญ (2550); สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) และหทัยชนก วงศ์กาฬสินธุ์ (2565) สังเคราะห์เป็นองค์ประกอบของการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสีย แล้วพัฒนาเป็นรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน โดยกำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพประกอบ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) แบ่งเป็น 4 ระยะ ในการศึกษารูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีรายละเอียดดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสีย

ผู้วิจัยศึกษาหลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโดยอิงผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ และนิยามเชิงปฏิบัติการของการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสีย สร้างแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียของโรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดจากกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียน โรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม รวม 3,710 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie & Morgan (1970) ได้จำนวน 349 คน โดยกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครู จำนวน 12 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน ผู้ปกครองจำนวน 167 คน และนักเรียน จำนวน 167 คน รวม 349 คน มีรายละเอียดของการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1) การสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

2) การสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองและนักเรียน โดยขั้นตอนที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น จากระดับชั้นของนักเรียนเป็นชั้นภูมิ ขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ในแต่ละระดับชั้นเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยตามที่

กำหนดไว้

เครื่องมือวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC=0.60-1.00) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่มีบริบทของโรงเรียนและประชากรที่ใกล้เคียงกับโรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.984 และแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.982

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ผ่าน Google Forms กับกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโดยอิง ผู้มีส่วนได้เสียของโรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์การแปลผลตามแนวคิดของ Best (1981) และคำนวณดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) ในการพัฒนาการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียของโรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด ตามแนวคิดของสุวิมล ว่องวานิช (2548)

ระยะที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน

2.1 การสร้างรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน

ผู้วิจัยนำผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) ในการพัฒนา การบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียของโรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด จากผลการวิจัยระยะที่ 1 มาเป็นพื้นฐานในการสร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อรวบรวม ความคิดเห็น

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน คัดเลือกแบบเจาะจง จากคุณสมบัติ ดังนี้

1) ผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 1 คน ที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหาร ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณา คือ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีประสบการณ์การบริหาร ไม่น้อยกว่า 10 ปี และมีรางวัลทรงคุณค่าสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBEC Awards) ด้านบริหารจัดการ

2) ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน ที่มีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญด้านนวัตกรรม ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณา คือ ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ มีประสบการณ์การบริหารไม่น้อยกว่า 10 ปี และมีรางวัลทรงคุณค่าสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBEC Awards) ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี

3) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหาร ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณา คือ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา มีประสบการณ์การบริหารไม่น้อยกว่า 10 ปี และมีรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC Awards) ด้านบริหารจัดการ

4) นักวิชาการ จำนวน 1 คน ที่มีความรู้ มีประสบการณ์ และมีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เกี่ยวกับการสร้างรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิง ผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน ที่เป็นองค์ประกอบของรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วย ชื่อรูปแบบ หลักการและแนวคิด วัตถุประสงค์ กระบวนการ ผลลัพธ์ และเงื่อนไขของการนำรูปแบบไปใช้

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ทรงคุณวุฒิ ผ่านการใช้คำถามปลายเปิดและมีการยืดหยุ่น เพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ถ่ายทอดความรู้สึก ทศนคติ ความคิดเห็น ประสบการณ์, และเหตุผลอย่างละเอียด

การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาเพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหาร วิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน

2.2 การตรวจสอบรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน

ผู้วิจัยนำรูปแบบที่สร้างขึ้นมาจากการสังเคราะห์ความคิดเห็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ สร้างเป็นแบบตรวจสอบ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบก่อนการนำไปใช้ ให้ผู้ทรงคุณประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ รูปแบบ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน คัดเลือกแบบเจาะจง จากคุณสมบัติ ดังนี้

1) ผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 2 คน ที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหาร ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณา คือ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีประสบการณ์การบริหาร ไม่น้อยกว่า 10 ปี และมีรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC Awards) ด้านบริหารจัดการ

2) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหาร ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณา คือ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา มีประสบการณ์ในตำแหน่งไม่น้อยกว่า 10 ปี และมีรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC Awards) ด้านบริหารจัดการ

3) นักวิชาการ จำนวน 1 คน ที่มีความรู้ มีประสบการณ์ และมีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารวิชาการ โดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC=0.80-1.00) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารวิชาการ โดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียนกับผู้ทรงคุณวุฒิ

การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารวิชาการ โดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 3 การใช้รูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน

3.1 การใช้รูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน

ผู้วิจัยทดลองใช้รูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียนในการบริหารวิชาการของโรงเรียนปทุมรัตต์พิทยาคม ตามกระบวนการของรูปแบบ จากนั้นสรุปผลการดำเนินงานการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสีย

กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียน รวม 3,710 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แผนการดำเนินการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียที่พัฒนาขึ้นตามรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการบริหารงานวิชาการตามแผนการดำเนินการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียที่พัฒนาขึ้นตามรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 ในมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นข้อมูลจากการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2567

3.2 การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน

ผู้วิจัยนำผลการดำเนินการและกระบวนการของรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน สร้างเป็นแบบสอบถามความพึงพอใจ เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียน โรงเรียนปทุมรัตต์พิทยาคม รวม 3,710 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970) ได้จำนวน 349 คน โดยกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครู จำนวน 12 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน ผู้ปกครองจำนวน 167 คน และนักเรียน จำนวน 167 คน รวม 349 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยระยะที่ 1 มีรายละเอียดของการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

การสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

การสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองและนักเรียน โดยขั้นตอนที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น จากระดับชั้นของนักเรียนเป็นชั้นภูมิ ขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ในแต่ละระดับชั้นเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยตามที่กำหนดไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ เกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC=0.80-1.00) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่มีบริบทของโรงเรียนและประชากรที่ใกล้เคียงกับโรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.984

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ผ่าน Google Forms กับกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์การแปลผลตามแนวคิดของ Best (1981)

ระยะที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน

ผู้วิจัยดำเนินการประเมินรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียนที่ได้ผ่านการใช้กับการบริหารวิชาการของโรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม กับผู้มีส่วนได้เสียในโรงเรียน เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ

ประชากร ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียน โรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม รวม 3,710 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970) ได้จำนวน 349 คน โดยกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครู จำนวน 12 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน ผู้ปกครองจำนวน 167 คน และนักเรียน จำนวน 167 คน รวม 349 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยระยะที่ 1 และระยะที่ 3 มีรายละเอียดของการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

การสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

การสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองและนักเรียน โดยขั้นตอนที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น จากระดับชั้นของนักเรียนเป็นชั้นภูมิ ขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ในแต่ละระดับชั้นเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยตามที่กำหนดไว้

เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบประเมินแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ เกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC=0.80-1.00) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่มีบริบทของโรงเรียนและประชากรที่ใกล้เคียงกับโรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.968

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ผ่าน Google Forms กับกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์การแปลผลตามแนวคิดของ Best (1981)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสีย โรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

จากการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง 349 คน เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียของโรงเรียนปทุมรัตต์พิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

การบริหารวิชาการ โดยอิงผู้มีส่วนได้เสีย	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น			ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	D	I	PNI _{Modified}	
1. ผู้มีส่วนได้เสียกับงานวิชาการ	2.35	0.59	น้อย	4.66	0.48	มากที่สุด	2.35	4.66	0.98	4
2. การสร้างความสัมพันธ์กับ ผู้มีส่วนได้เสีย	2.28	0.72	น้อย	4.70	0.47	มากที่สุด	2.28	4.70	1.07	2
3. การมีส่วนร่วมในงานวิชาการ	2.24	0.68	น้อย	4.73	0.45	มากที่สุด	2.24	4.73	1.11	1
4. การสื่อสารของเครือข่ายวิชาการ	2.30	0.65	น้อย	4.67	0.48	มากที่สุด	2.30	4.67	1.03	3
รวม	2.31	0.66	น้อย	4.69	0.47	มากที่สุด	N=349			

จากตารางที่ 1 พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียของโรงเรียนปทุมรัตต์พิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนามากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในงานวิชาการ รองลงมา คือ การสร้างความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้เสีย ถัดมา คือ การสื่อสารของเครือข่ายวิชาการ ส่วนด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาน้อยที่สุด คือ ผู้มีส่วนได้เสียกับงานวิชาการ

2. ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน

2.1 การสร้างรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน

จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียนสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1) ชื่อรูปแบบ รูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน (Academic Management Model Based on Stakeholder to Enhance Student Quality)

2) หลักการและแนวคิดของรูปแบบ

การบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสีย เป็นการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนผ่านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียในสถานศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ผู้มีส่วนได้เสียเป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีบทบาท ผลประโยชน์ หรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของสถานศึกษา การให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้เสียมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร เพราะช่วยให้การดำเนินงานมีความสอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของทุกฝ่าย การบริหารจัดการที่คำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียช่วยสร้างความไว้วางใจและความโปร่งใส องค์กรสามารถรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อกังวลจากผู้มีส่วนได้เสียเพื่อนำมาปรับปรุงแผนงานและกระบวนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียยังช่วยเพิ่มการสนับสนุนทั้งในด้านทรัพยากร ความร่วมมือ ในบริบทของสถานศึกษา ผู้มีส่วนได้เสียมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การสร้างโอกาสการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน การรับฟังและเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ จะช่วยให้การบริหารจัดการสถานศึกษามีความครอบคลุมและยั่งยืน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน กระบวนการวางแผน ออกแบบ ปรับปรุง และพัฒนาเนื้อหาและโครงสร้างของหลักสูตรอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษา ความต้องการของผู้เรียน และบริบทของสังคม โดยมุ่งเน้นให้เกิดผลลัพธ์ที่มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาการจัดการเรียนการสอน กระบวนการวางแผน ดำเนินการ และประเมินผลกิจกรรมทางการเรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะตามเป้าหมายการศึกษา

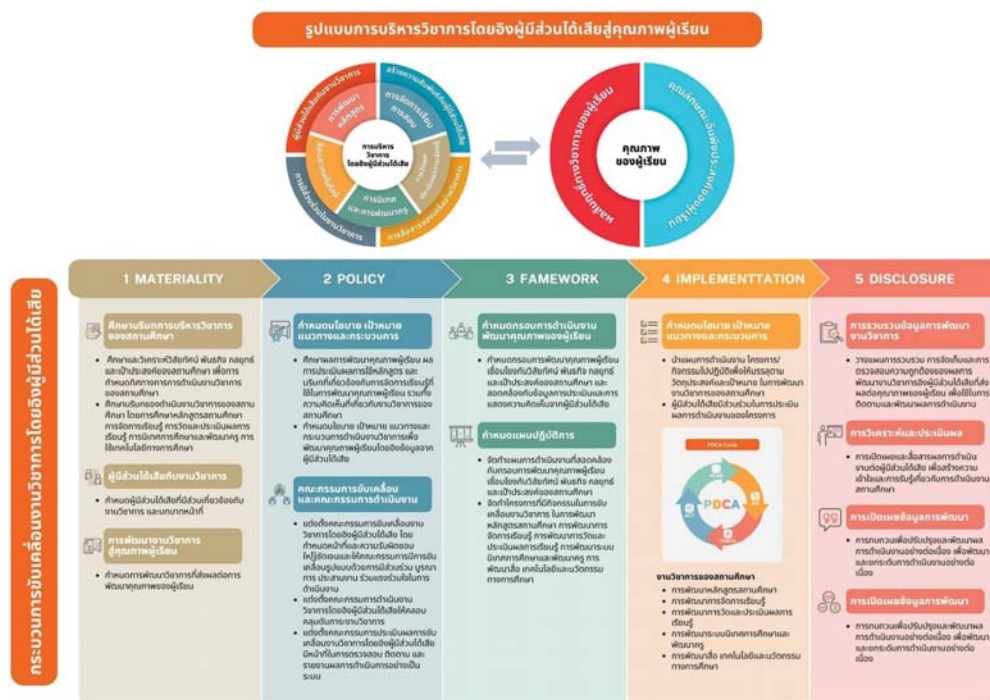
โดยเน้นการสร้างสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้เต็มตามเป้าหมายที่กำหนด ร่วมกับการนำเอาเครื่องมือ อุปกรณ์ และระบบเทคโนโลยีต่างๆ มาสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มประสิทธิผลในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับยุคดิจิทัล การวัดผลความก้าวหน้า และผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ตามเกณฑ์และวิธีการที่ได้กำหนดไว้ โดยมีเป้าหมายเพื่อป้องกันและปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ผ่านการนิเทศการศึกษาและพัฒนาครู กระบวนการให้คำปรึกษา แนะนำ และสนับสนุนครูเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการวางแผนและดำเนินกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง

3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

เพื่อพัฒนาการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียนที่เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ทั้งทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนและด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

4) กระบวนการของรูปแบบ

1. การศึกษาและทำความเข้าใจบริบทการบริหารวิชาการของสถานศึกษา (Materiality)
2. การกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (Policy)
3. การกำหนดกรอบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (Development Framework)
4. การขับเคลื่อนความยั่งยืนไปสู่การปฏิบัติ (Implementation)
5. การเปิดเผยข้อมูล (Disclosure)

ภาพที่ 2 รูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน

5) ผลลัพธ์ของรูปแบบ

ผลการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

6) เงื่อนไขของการนำรูปแบบไปใช้

ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียในการบริหารสถานศึกษา

2.2 การตรวจสอบรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน

จากการตรวจสอบรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน ในด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิก่อนนำรูปแบบไปใช้ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 2 การตรวจสอบรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ชื่อรูปแบบของรูปแบบ	4.80	0.45	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2. หลักการและแนวคิดของรูปแบบ	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4. กระบวนการของรูปแบบ	4.79	0.41	มากที่สุด	4.75	0.43	มากที่สุด
5. ผลลัพธ์ของรูปแบบ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
6. เงื่อนไขของการนำรูปแบบไปใช้	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม	4.80	0.40	มากที่สุด	4.77	0.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า การตรวจสอบรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียนพบว่า ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณาความเหมาะสมเป็นรายองค์ประกอบของรูปแบบ พบว่า วัตถุประสงค์และผลลัพธ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ชื่อรูปแบบและเงื่อนไขของการนำรูปแบบไปใช้ ถัดมา คือ กระบวนการ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ หลักการและแนวคิด พิจารณาความเป็นไปได้เป็นรายองค์ประกอบของรูปแบบ พบว่า ชื่อรูปแบบ และวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผลลัพธ์และเงื่อนไขของการนำรูปแบบไปใช้ ถัดมา คือ กระบวนการ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ หลักการและแนวคิด

3. ผลการใช้รูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน ในบริบทของโรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

3.1 ผลการใช้รูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน ในบริบทของโรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

จากการใช้รูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน ในบริบทของโรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ในปีการศึกษา 2567 โดยการจัดทำแผนการดำเนินการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียที่พัฒนาขึ้นตามรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 3 คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2567

คุณภาพผู้เรียน	ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา			
	ค่าเป้าหมาย	ระดับคุณภาพ	ผลที่ได้	ระดับคุณภาพ
ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน				
1. มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ	68.33	ปานกลาง	72.44	ดี

(ต่อ)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

คุณภาพผู้เรียน	ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา			
	ค่าเป้าหมาย	ระดับคุณภาพ	ผลที่ได้	ระดับคุณภาพ
2. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นและแก้ปัญหา	75.00	ดี	78.98	ดี
3. มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม	65.00	ปานกลาง	73.34	ดี
4. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	65.00	ปานกลาง	80.67	ดีเลิศ
5. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา	73.13	ดี	81.88	ดีเลิศ
6. มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ	80.00	ดีเลิศ	87.00	ดีเลิศ
คุณลักษณะอันพึงประสงค์				
1. การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด	80.00	ดีเลิศ	95.17	ยอดเยี่ยม
2. ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย	80.00	ดีเลิศ	82.96	ดีเลิศ
3. การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย	80.00	ดีเลิศ	100.00	ยอดเยี่ยม
4. สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม	80.00	ดีเลิศ	86.95	ดีเลิศ

จากตารางที่ 3 พบว่า การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนปทุมรัตต์พิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2567 โดยการใช้รูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสีย ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ทุกด้านมีผลการประเมินตนเองสูงกว่าร้อยละ 70 ด้านที่มีผลการประเมินตนเองสูงที่สุด คือ ด้านมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ ส่วนด้านที่มีผลการประเมินตนเองน้อยที่สุด คือ ด้านมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ในส่วนของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทุกด้านมีผลการประเมินตนเองสูงกว่าร้อยละ 80 ด้านที่มีผลการประเมินตนเองสูงที่สุด คือ ด้านการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย ส่วนด้านที่มีผลการประเมินตนเองน้อยที่สุด คือ ด้านความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย

3.2 ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน

จากการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง 349 คน เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพหลังจากการใช้รูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน ในบริบทของโรงเรียนปทุมรัตต์พิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 4 ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน

รายการประเมิน	ความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. แผนการดำเนินงานของรูปแบบ	4.85	0.36	มากที่สุด
2. กระบวนการของรูปแบบ	4.87	0.34	มากที่สุด
3. ผลการดำเนินงานของรูปแบบ	4.82	0.38	มากที่สุด
4. องค์ประกอบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสีย	4.82	0.38	มากที่สุด
รวม	4.83	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกระบวนการของรูปแบบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านแผนการ

ดำเนินงานของรูปแบบ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านผลการดำเนินงานของรูปแบบและด้านองค์ประกอบการบริหารวิชาการ โดยอิงผู้มีส่วนได้เสีย

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน

จากการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง 349 คน เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียนหลังจากการใช้ในการบริหารวิชาการของโรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 5 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ชื่อรูปแบบของรูปแบบ	4.80	0.45	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2. หลักการและแนวคิดของรูปแบบ	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
3. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4. กระบวนการของรูปแบบ	4.75	0.44	มากที่สุด	4.77	0.42	มากที่สุด	4.84	0.34	มากที่สุด
5. ผลลัพธ์ของรูปแบบ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
6. เงื่อนไขของการนำรูปแบบไปใช้	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม	4.80	0.40	มากที่สุด	4.77	0.42	มากที่สุด	4.88	0.32	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 การตรวจสอบรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน พบว่า ความเหมาะสมความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณาความเหมาะสมเป็นรายองค์ประกอบของรูปแบบ พบว่า วัตถุประสงค์และผลลัพธ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ชื่อรูปแบบและเงื่อนไขของการนำรูปแบบไปใช้ ถัดมาคือ กระบวนการ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ หลักการและแนวคิด พิจารณาความเป็นไปได้เป็นรายองค์ประกอบของรูปแบบ พบว่า ชื่อรูปแบบและวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผลลัพธ์และเงื่อนไขของการนำรูปแบบไปใช้ ถัดมาคือ กระบวนการ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ หลักการและแนวคิด พิจารณาความเป็นประโยชน์เป็นรายองค์ประกอบของรูปแบบ พบว่า ชื่อรูปแบบและวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ กระบวนการ ถัดมา คือ หลักการและแนวคิดและผลลัพธ์ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ เงื่อนไขของการนำรูปแบบไปใช้

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสีย ที่มีค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนา มากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในงานวิชาการ รองลงมา คือ การสร้างความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้เสีย การสื่อสารของเครือข่ายวิชาการ ผู้มีส่วนได้เสียกับงานวิชาการ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียของโรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม ด้านการมีส่วนร่วมในงานวิชาการยังน้อยอยู่ ควรให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก เนื่องจากผู้มีส่วนได้เสียกับสถานศึกษาไม่ค่อย มีโอกาสได้มีส่วนร่วมในงานวิชาการของสถานศึกษา อาจเป็นเพราะการจัดกิจกรรมของสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมยังไม่เพียงพอและไม่ครอบคลุมกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียอย่างทั่วถึง นอกจากนี้ข้อจำกัดของการสื่อสารไปยังผู้มีส่วนได้เสีย ที่ไม่ครอบคลุมยังทำให้ผู้มีส่วนได้เสียไม่มีโอกาสร่วมตัดสินใจ ไม่เข้าใจในการดำเนินงานของสถานศึกษา ดังนั้นการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย การสร้างความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้เสียผ่านกิจกรรมที่หลากหลายและการสื่อสารของสถานศึกษา ไปยังผู้มีส่วนได้เสียอย่างทั่วถึงจะช่วยให้การบริหารสถานศึกษาประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่าง

สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับ Cohen and Uphoff (1981) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกของชุมชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ผ่านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กำหนดนโยบาย วางแผน หรือเลือกรูปแบบของกิจกรรมหรือโครงการร่วมกัน โดยมีบทบาทในการแสดงความคิดเห็น มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจร่วมกับผู้ดำเนินโครงการ การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการผ่านความร่วมมือเชิงปฏิบัติระหว่างชุมชนกับสถานศึกษา การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการ การได้รับผลตอบแทนหรือผลประโยชน์จากโครงการ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ การเข้าร่วมในกระบวนการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลลัพธ์ของโครงการ เพื่อให้ข้อเสนอแนะ ข้อมูลย้อนกลับ และช่วยสะท้อนมุมมองของชุมชนเกี่ยวกับโครงการนั้น และสอดคล้องกับ กิตติญาภัทร พวงประดิษฐ์ และคณะ (2567) ที่กล่าวว่า การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมเป็นแนวทางการบริหารที่เปิดโอกาสให้บุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ วางแผนดำเนินงาน และรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นร่วมกัน เพื่อสร้างความร่วมมือ สามัคคีให้กับองค์กรส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความยั่งยืนในการดำเนินงาน การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพช่วยให้บรรลุเป้าหมาย สร้างความร่วมมือและสร้างความพึงพอใจให้กับทุกฝ่าย แต่ต้องมีกระบวนการที่เหมาะสม จัดการกับข้อจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพและจะเป็นประโยชน์ต่อบุคคลและองค์กร การที่บุคคลผู้บริหารใช้การจูงใจให้บุคคลผู้ปฏิบัติงานหรือบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมรับผิดชอบ เพื่อพัฒนางานที่ปฏิบัติให้มีคุณภาพสูงสุด ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมในลักษณะของการรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ตลอดจนการประเมินผลให้ทุกฝ่ายได้สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกัน อันจะนำไปสู่เป้าหมายขององค์กรและนำแนวทางการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมไปประยุกต์ใช้

2. รูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย ชื่อรูปแบบ หลักการและแนวคิดของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ กระบวนการของรูปแบบ ผลลัพธ์ของรูปแบบและ เงื่อนไขของการนำรูปแบบไปใช้ โดยรูปแบบมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากผู้วิจัยสร้างรูปแบบตามขั้นตอนและกระบวนการที่เป็นไปตามหลักของการสร้างและพัฒนารูปแบบ มีการตรวจสอบรูปแบบก่อนการนำไปใช้ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสีย เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียของโรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด นำข้อมูลที่ได้มาประกอบการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการบริหารสถานศึกษาอย่างครอบคลุมเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบให้มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่วิจัยโดยแสดงให้เห็นตัวแปรที่วิจัยหรือเป้าหมายในการพัฒนาอย่างชัดเจน ตรวจสอบรูปแบบอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดรูปแบบของ Keeves (1997) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบและวิธีการหรือกลไกขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จของรูปแบบ มีความเกี่ยวข้องกับประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ ชื่อรูปแบบโดยผู้วิจัยกำหนดให้มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่ต้องการพัฒนา โดยแสดงให้เห็นถึงตัวแปรและการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาอย่างชัดเจน และสอดคล้องกับ มุกระวี พินิจลิก และเสาวณี สิริสุขศิลป์ (2566) ที่กล่าวว่ารูปแบบเป็นกรอบแนวคิดหรือวิธีดำเนินงานด้านหลักการ ที่พัฒนาขึ้นมาจากการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องที่มีความสัมพันธ์กันขององค์ประกอบหรือโครงสร้างทางความคิด สร้างเป็นแนวทางให้บุคคลเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น เพื่อให้การดำเนินงาน การพัฒนา หรือการปรับปรุงเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบได้

3. การใช้รูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกด้านสูงกว่าผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา และความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกระบวนการของรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน ศึกษาและวิเคราะห์หวั้สยัทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์และเป้าประสงค์ของสถานศึกษา เพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษา กำหนดผู้มีส่วนได้เสียที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการงานวิชาการ กำหนดนโยบายและเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนงานวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสีย คณะกรรมการประเมินผลการขับเคลื่อนงานวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสีย และคณะกรรมการ

ดำเนินงานวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสีย กำหนดกรอบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จัดทำแผนการดำเนินงานที่มีโครงการและกิจกรรมในการขับเคลื่อนงานวิชาการ นำแผนการดำเนินงานไปปฏิบัติโดยการขับเคลื่อนด้วยวงจรคุณภาพ วิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงานโดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ เปิดเผยและสื่อสารผลการดำเนินงานต่อผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อสร้างความเข้าใจและการรับรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานสถานศึกษา การทบทวนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ พัทธกิจ เอ็นดู (2564) ที่กล่าวว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการ มีองค์ประกอบหรือกระบวนการดำเนินกิจกรรมเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่เป็นระบบ มีลำดับขั้นตอนการดำเนินการที่ชัดเจน ทำให้กระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเกิดผลที่น่าพอใจ นั้นหมายความว่ารูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่คุณภาพผู้เรียน มีความเหมาะสมและเป็นไปได้อย่างชัดเจน เป็นไปตามหลักการบริหารงานวิชาการ ที่ต้องคำนึงถึงการพัฒนาศักยภาพคนโดยมีคุณภาพที่คาดหวังและคุณภาพของเป้าหมายหลัก คือ คุณภาพผู้เรียน และสอดคล้องกับ มีเกียรติ นาสมตริก (2563) ที่กล่าวว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียน มีการดำเนินการตามแผนที่วางไว้ในคู่มือการใช้รูปแบบ และเป็นรูปแบบที่มีคุณภาพผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ มีกระบวนการพัฒนารูปแบบที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายและพัฒนารูปแบบอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ จึงทำให้การนำรูปแบบไปใช้ ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข มีความรู้ ความสามารถและทักษะด้านต่าง ๆ เพิ่มขึ้น และมีสมรรถนะตามหลักสูตรของสถานศึกษา

4. การประเมินรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน ผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ ผลการประเมินด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่เป็นไปตามเป้าหมายและความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย โดยรูปแบบมีหลักการและแนวคิดที่อธิบายแนวคิดพื้นฐานที่สำคัญในการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสีย วัตถุประสงค์ของรูปแบบที่ชัดเจนเพื่อให้ผู้ใช้รูปแบบเห็นภาพเป้าหมายของการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน กระบวนการสามารถปฏิบัติตามกระบวนการที่กำหนดและง่ายต่อการกำหนดโครงการหรือกิจกรรมเพื่อเป็นการดำเนินงานการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบ และเป็นไปตามผลลัพธ์ของรูปแบบที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ซึ่งสอดคล้องกับ อรรถนลิน จินะผื่น (2564) ที่กล่าวว่า การบริหารจัดการตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นเป็นไปอย่างเป็นระบบ สามารถพัฒนาสิ่งที่ต้องการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ส่งผลให้ตามที่กำหนดไว้ในรูปแบบ โดยได้ศึกษาการบริหารจัดการตามรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์เป็นไปอย่างเป็นระบบ ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพและมีทักษะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูและคุณภาพผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียนไปใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ นโยบายในการขับเคลื่อนงานวิชาการของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยการจัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับตัวแปรที่ศึกษา
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศ ติดตามการบริหารวิชาการตามรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินการโครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมและเพียงพอ
3. ครูควรดำเนินงานตามแผนการดำเนินการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียที่พัฒนาขึ้นตามรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียนสู่การปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ประสานงานกับผู้ปกครองและนักเรียนเพื่อสื่อสารความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายของสถานศึกษาและสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียกับการบริหารวิชาการ

4. ผู้ปกครองควรสนับสนุน มีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริม พัฒนาผู้เรียน แสดงความคิดเห็นผ่านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นและการประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

5. นักเรียนควรให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการดำเนินงานและการ ประสานสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับบ้านแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมเกี่ยวกับงานวิชาการและบริบทอื่นๆ ของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน ในสถานศึกษาอื่นที่มีบริบทใกล้เคียงกับโรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสีย ตามลำดับตามความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ซึ่งประกอบด้วย ผู้มีส่วนได้เสียกับงานวิชาการ การสร้างความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้เสีย การมีส่วนร่วมในงานวิชาการ การสื่อสารของเครือข่าย

3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งต่อการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อพัฒนาระบบการของรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

4. ควรพัฒนาระบบการของรูปแบบการบริหารวิชาการโดยอิงผู้มีส่วนได้เสียสู่คุณภาพผู้เรียน ให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับการดำเนินงานของสถานศึกษามากยิ่งขึ้น

5. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการการบริหารงานของสถานศึกษาที่ใช้การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กิตติธัญญ์ พวงประดิษฐ์, เนตรจิตา อินทร์ชัย, และศลิษา ราไชย. (2567). การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม.

วารสารการบริหารจัดการและการพัฒนาที่ยั่งยืน, 2(4), 805-812.

ประเวศ เวชชะ, บุญชอบ จันทาพูน, สุขสันต์ สอนนวล, และธัชชัย จันทร์สารห์. (2565). การมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา. วารสารวิชาการสถาบันการจัดการแห่งแปซิฟิก สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 8(3), 167-181.

พิทักษ์ เอ็นดู. (2564). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า.

วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 18(2), 189-203.

มนตรา พิภมกมล. (2564). รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนราชานุบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 (รายงานผลการวิจัย). สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.

มีเกียรติ นาสมตริก. (2563). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี (รายงานผลการวิจัย). สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.

มุกะวี พินิจลึก, และเสาวณี สิริสุขศิลป์. (2566). รูปแบบการพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโต (Growth Mindset) ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 47(4), 45-59.

จีระ รุญเจริญ. (2550). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา. ข่าวฟ้า.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- สุวิมล ว่องวานิช. (2548). การวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็น. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ททัยชนก วงศ์กาฬสินธุ์. (2565). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. *วารสารศิลปการจัดการ*, 6(2), 826-843.
- อรอนลิน จินะผื่น. (2564). การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ (รายงานผลการวิจัย). สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา.
- Arnold, R. D., & Wade, J. P. (2015). A Definition of Systems Thinking: A Systems Approach. *Procedia Computer Science*, 44, 669-678. <https://doi.org/10.1016/j.procs.2015.03.050>
- Best, J. W. (1981). *Research in Education* (4th ed.). Prentice Hall.
- Bouliane, D., & Hirst, N. (2016). Collaborative stakeholder engagement for sustainable development. *Environmental Politics*, 25(6), 1042-1058.
- Bryson, J. M. (2004). *Strategic planning for public and nonprofit organizations: A guide to strengthening and sustaining organizational achievement*. Jossey-Bass.
- Cohen, J. M., & Uphoff, N. T. (1981). *Rural Development Participation: Concept and Measure for Project Design Implementation and Evaluation: Rural Development Committee Center for international Studies*. Cornell University Press.
- Freeman, R. E. (1984). *Strategic management: A stakeholder approach*. Pitman.
- Friedmann, R. & Miles, S. (2018). Stakeholder engagement: Strategies for effective management in complex projects. *International Journal of Project Management*, 36(3), 375-386.
- Gandonou, C., et al. (2019). Building stakeholder trust in sustainable urban development. *Sustainable Cities and Society*, 44(1), 585-593.
- Keeves, P. J. (1997). *Educational research, Methodology and measurement: An international handbook*. Pergamon Press.
- Kessler, M., & Dewing, J. (2014). Stakeholder engagement in healthcare improvement: A review of the literature. *Health Expectations*, 17(4), 582-593.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610. <https://doi.org/10.1177/001316447003000308>
- Li, X., & Ma, Z. (2019). Stakeholder engagement in urban planning and management. *Journal of Urban Affairs*, 41(3), 12-29.
- McKinney, J. B., & Smith, M. L. (2017). Participatory management: Strategies and models. *Public Administration Review*, 504, 121-132.
- Willer, D. (1986). *Scientific Sociology: Theory and method*. Prentice Hall.